

SZLOVENSKÉ NOVINE

WINDISH NEWS

VOL. XIII LETNITECSÁJ

BETHLEHEM, PA.—PITTSBURGH, PA. JUNIUS 21, 1929

No. 21

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 25, 1919, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA., UNDER THE ACT MARCH 3, 1879.

Pokopana je Pintér Valeria.

V szrejdu sza sze pripelat nazaj vu Bethlehem z Sztároga Krája Mr. i Mrs. Frank Pintér dolibovitva od velike zoslozti, stera je nyidva doszegnola vu onom vremjeni, gda sza vu szvoj rojstnem domovini vu blázsenom pávidenji steli tå trostni nisterno veszeli i blázseni kednov.

Lubljanico esy nyidva, mälo 9 lejt sztaro Valerio sza tak na drugi dén, v cesertek pokopali. Vellika vnozsmi jo je szprevaja-

la na sajednyoj pouti vu Holy Saviour brütv.

Nesrezcen brat nyení, Franciscus je pár dni po smerti szesztre zatoga volo, ár naesi k eroplánku pridejo; esy je mogousecze gori nanyega vkradnejo, na szamo majlo priliko leteti. Nevaros nosztoga esinejna, ka bi nyim prisla napamet.

Dobro poumlimo escse, ka gda je Grof Zeppelin zrásni hajoubo vu Ameriki, sze je eden mladi esloven, gori nanyega vkradnejo i vu Nemško je odleto znyim.

Boug daj, blázseni pociniek malo deklifesi.

Mladéneč sze je na
eroplán vkradno i vu

Páris je odleto.

JAKO LEPOU
OBISZKANI PIKNIK.

Amerikanski mladi ludje jaké prevecs zselejo leteti vu zrádi, zatoga volo, ár naesi k eroplánku pridejo; esy je mogousecze gori nanyega vkradnejo, na szamo majlo priliko leteti. Nevaros nosztoga esinejna, ka bi nyim prisla napamet.

Dobro poumlimo escse, ka gda je Grof Zeppelin zrásni hajoubo vu Ameriki, sze je eden mladi esloven, gori nanyega vkradnejo i vu Nemško je odleto znyim.

Preminousci keden je pa eden francúski eroplán leti v Amerike vu Páris. Na toga sze je tidi eden Schreiber Arthur iména vogrszki sztarisor szín gorivkraido i vu Parisi szi je szedni kódem.

Francúski sza ga nej z jako veszelim i prijaznivim szrom prijali gori vu Párisi, vózvesi deklime, steri sza iszkale priliko maj nyemi eden-edem kús dáo.

Gda sza nyemi pravil, na on tidi kúsne deklo, je odgovorou: Nej jas! Escse szem, nigdár nej kúsivo i nevem!

NEGA VODÉ VU KÍNI.

Vu Kína országa nisterni krajimaj je velika szühoca, stera zse od vecs nejszecov moj prevednoma trpi. Prebíválszto je vu velikoj nevouli za vodou, ár sza vretine preszehnjole, velike tekouso vodé pa na vszakoj krajini nega.

Ete vmorec je pokojnaya vó-kednomi potoki zvao z téru zlukom, ka tam ednomi automobilosi viszki vzemeta vkrat.

Kak sza sze pri potoku med gromouvom nej dalecs eden od ovoga szkrila, je Manchester rezrevol vdkrat pa na vszakoj krajini nega.

Vu etoi sztrasnoj szükesnii nega druge pomouesi, ka nyim hajouvie z dalesnyi országou vodou vozijo i otávalo lud, naj od zsihja neprejdejo.

Gda nyim hajou vodou pripebla, tiszta rávno tak z rédoma votalajo na duse, kak sza vu bojne vremjeni vu Sztárom kráji kruh, cuker i druge-féle sztrosek vótállal.

Sztrasna nevola tou more biditi; stero mi nit premiszliti szmo nej mogouesi. Doszta leszi prezstoji esloven pár dni brezi jezsitive, kak brezi vodé.

Nej trbej tam szühi financov, ár lüdjesci vodou na meno píjeto.

NÁJDJENI AUTOMOBIL

Preminousci nedelo je na Hellertownskoj cementanoj pou

ka gda je falingo vu pamet vzeo, sze je taká nazaj proti englishskim brejgi povrno, nakanisi ga doszegnati pred veksov neszrescov ali, nej je bio mogouesi touto döpriesztsi.

Med mrtvimi je H. W. Tatton, amerikanski esloven tidi ki je z Minneapolis, Minn.

sze je escse nej glászo.

Amerikanszki Szlovencov
Glász je nouve vérte doubo

Dober prijatel Szlovenszki Novin, AMERIKANSZKI SZLOVENCOV GLÁSZ je pod noviu vártov oszkrmosz i voditeszto prizo. Tou pripetje nasz je nej necsakano dozsgáno, ár szmo ze prej poredno kédny znali, ka ga nyival dvej personu szesteti vu rouke szeje, sterivi szta nyimi do etimao tidi zsvélyne i duzo dalé, sterivi sza ga na ono sztubo pripelare, na sterio dnesz dén stojil, gda sze med te nájborous amerikanszke sztore vodou.

Lejpi sereg szlovenov, tak mladi, kak sztarej je obiszkan piplik i ar je vrejmen, za té poszel tidi prevecs pripavno bilou, sza szo vsej vezello csütili.

Szamo vu tom szmo sze vkanili, ka sza zo velike vrocesne volo basket ball spilarje, z sterim bi szte szlovenszki mladenci bötivati mogli, —neprisli. Eto spilo pa je vnozima ludi jako tesko, csakal.

Ob drúm je tidi failo decec vezello szpjevanje. Toga zrok je pa vu tom, ka sza sztarszni iména vognerszki sztarisor szín gorivkraido i vu Parisi szi je szedni kódem.

Francúski sza ga nej z jako veszelim i prijaznivim szrom prijali gori vu Párisi, vózvesi deklime, steri sza iszkale priliko maj nyemi eden-edem kús dáo.

Gda sza nyemi pravil, na on tidi kúsne deklo, je odgovorou: Nej jas! Escse szem, nigdár nej kúsivo i nevem!

SZÁMMANYE LÜD

Vu pricsesnem leti do po cej-om szwejki vklape pízsal: lud, aji sze sztálno vópokázse, keliko a bozi keip sztverieni, mrtvieni

Tou vklapepiszanya de jako vehiko i doszta pmisszanya dajavousoe delo, pri sterom do ludi tálii po szpouli, po lejta, po vadluványi, po deli nyihovom i tak nadale.

Naj szi od toga dela velikoszti eden máli keip szprávimo, je dobro znati, ka de vu Zdrúzseni Drzsalj 100,000 lidi szpumava ton vklapepiszanya i okuli dvá mejszeca dc trpel té p idáte vklapesprávlati.

Ali z etim delo nit i tali ne de oprávleno, ár de drugi szestati oszem jezeru cseztanou pár vu Washingtoni dvej-tri leja delalo, naj vsze pridatke na klasze vklapezracsum.

Nej je dobro hízni
vert biditi.

Vu New Yorki je Joseph Gross vogrszke národnoszti bogáti hizni vert z négerszkom házmestrom sozujom árendo pobéra vklape i árendásos. Házmestera, po iméni Fred Inez je mjezsik nikse delo najslo i odi a o je Szledi, gda je nazájpriso je vért vu ednoj pivnicu vu mrtvi keip lezsésegua najslo.

Néger je deko tali għażiż na policijszto od sterje je pomouesi paszto vu neszresz bodousz, ali szamo szézt lidi je bio mogouesi mentivati ár je ove voda prvo zalejha, kak bi do nyi přidati mogouesi bil.

Med obránenim je pilota i masinister tidi. Pilota právi, ka gda je falingo vu pamet vzeo, sze je taká nazaj proti englishskim brejgi povrno, nakanisi ga doszegnati pred veksov neszrescov ali, nej je bio mogouesi touto döpriesztsi.

Med mrtvimi je H. W. Tatton, amerikanski esloven tidi ki je z Minneapolis, Minn.

sze je escse nej glászo.

vin, nego z ednim sza lasztnika tidi pouzata.

Ka eta premembra ka znamenáne na Amerikanszki Szlovenszki Glász, tou, ki etiva dvá cseleve pozna, taki zarazni tidi. Csi sza nyidva te lublénie novine kak pogojenja cseleve na telivko bíla mogotesza gorizdelati—bár sza vu svójem deli vescrát zvédane roké mela ino sza sze z zádevanii szrécaza, —ka ta bodezdaj, gda sza számá szovjiva várta i tou ta lehko esimla, ka nyidva szprohanoj povidnoszti nájbole dopadne.

Z szrej pozdráviamo nouiva várta Amerikanszki Szlovenszki Glász i zselejmo odieseno na prejidejnye. Amerikanszki Szlovene na proximmo, na tidi novine do etimao zse znáonga podprenya escse bolé vu obrambo szvojo vzemje.

Hasznovito naprejidejnye!!

Na szmrt je zavozseni
gda je kak ozdáryle-

ni domoguz spitala sou.

Vu Brooklyn je v tork pred poldnom eden masin na szmrt zavozo ednoga eslovena.

Pri mrtvom sza edno odpisanyen szdovuszto naisi od Methodist Episcopal spitala, vu sterom je tou sztalu, ka je, kak ozdáryle, odpuszeni i szpitala. Tidi sza videli z toga, ka nyem je Charles Anderson imé.

Soffra sza dolipjiali i kak lüdomora do ga potvárali.

Nikaj od ledonoga

mourja.

Pred pár deszteni lejmi szmo szamo teliko znali od ledonoga mourja, ka je nyávko premyznezo, szamo vu leta velikoj vrocesni sze pripeti, ka eden-edem veliki

falat ledu sze odtrgne odnyega i kak, káks eszmemen brej plava ta po morja vodi, gda hajouve vnu veliko nevarnostz posztávi.

Etesi razdrobiti, nájvre, eszese i vñher tidi zseméne.

Dnesz dén zbrodjavici zse doszta vecs znájo od ledonoga mourja ár je vescrát goripoisejse pregħejje i szpōnaw. Tidi sze vescrát pripeti, ka sza prisiljenni vecs kédni, ali esz i mejszenece na ledonenu mourju presziveti, ár za káksega zroka volo sze nemrejo oszloboditi od tiszec.

Etaksegħi hip-, tak sza mizzili vu zacsēt -je nájvēksa nevola za vodur, ár nedo melli piti.

Ali dnesz sza tidi znájo, ka léd na mourju je nej oszoleni, ár szou nezmruse med vodou, nego na dno mourja szédeoli.

VKRÁDNYENI MASIN.

Vszoboto noucs sza na East Ninth Street eden Ford masin neznáni touvajje odpelai. B-24-492 Pa. numero je noszo.

Naznánye gmajnarom
Ev. Slovenszke Cérkvi.

Gmajnszko szprávisce je na etoga leta januára 13-ga držsámon velikom gyilejse szkonszalo, i tou sze je februára 3-ga zonuva potrdilo, ka na solski fundus visszaki gmajnar vu pretekjati tri fertéla leta \$10, ton je deszset dollárov more plássati.

Ki eto džusnoszti zadoszta nevesini, on sze veċa za rēdnoga gmajnar nemre racunati.

Na eto szkonszane je gmajnszki gyilejse tou nadignolo, ka vu etakso formo té fundus i interessom po lejja szam szébz zajeti. Csi de pi dolipjiali, te se taki lehko niksa—csi vu zacsēt bár szamo mala—zidina posztávi gori za solski cile i tak escesi i porciele nede na tom fundusi.

Gmajnszki Taná

SZLOVENSKE NOVINE

720 EAST 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 4912
SZHÁJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Editors: Kalman Banko & Stephen Banko, Reditela
Business Manager, Louis J. Bugel
NAPREJPLÁCSATI CEJNA SUBSCRIPTION RATES
Na edno leto \$1.50 For one year \$1.50
Vu Europe \$3.00 To Europe \$3.00

HOOVER I CONGRESSUS

Hoover presidenta delo sze ta-
ki vu zacsétki z vescimi i poredno
velikimi zádevami zacsne szrečas-
ti. Komáj, ka je ponjem vku-
pozvani congressus zacsno delo
svoje, sze je zse na nasprotno
previdejne postzav s presidentom.
Nikaj sze tak kázse vu tom
deli, da bi president i congressus
neji bili vu ednarejne. Presi-
dentialno napredjanja, ta-
nácsa proste, da bi niti vu pa-
zko vzeti nej steli. Za tékse sze
szkazuje té congressus, kake je
Wilson presidentov bio, stori je z
odliscov povolnosztov vsgidár
presidentovom zselejnyi nasz-
proto delo rad szkonsavalo.

Vu zdasym congressus sze
Hooverovo zselejnyi na polo-
veny zamszestov bil moguce
prejkszpraviti. Vu notriprav-
ranyi zákon je velika vescina
congressusa tudi prouti presiden-
tovom zselejnyi.

Ali zvintoga znabidti escse

návceko zsmecgevo dava Hoover-
ovomu deli prohibicija. Od kéd-
na do sze zazajajo szpadaji,
ka nedznsiu ludje za áldov szpá-
nejo sztih finančov neszmilenzos-
ti. Csi de sze tou vu eto formo
nadzavalno, prebívásztvo szlo-
bodne Amerike nede vesci vu
gvensnoszt nej szamo od zvima,
nu vu dnuši szvojem tudi nej:
stori dom pa sze fundamentalni
zakoni Zdržiszeni Držel Szever-
ne Amerike za szvétoga, za ne-
doszsgennego odlousili vo.

Vszaki eslovek czuti i vejm,
da president najbole, ka je tou
delo zse vecs od dosza, ka tou
tak nemre trpeti, ka sze vu tom
niksa premembra more droprinesz-
ti.

Možno, že Hooverova persouni,
Hoover presidenta persouni, ka
ton nede gledao z na kueste díja-
nimi rokami, nego csinio de i na-
zaj szprávi zgubleni kines szlo-
bodzésine.

Ka Naj Mlájsi Cstéjo...

Vu právom vrejmeni dobleni vdárec.

Vu ednom malom vogrszkom
várasí je zivo ednouk eden bu-
gati trzsee, komi je bilou imé:
Tamas.

Goszpon Tamás sze je vu szvo-
jem szlobodnom vrejmeni rad
sétao po vahasi i etaksiga híp-
je nyegova miszel tudi vsgidár
pri trztri bila. Tou szi je pre-
mislávo, kake bi mogao szvoj-
trstvo za tékse vesinai, naj szvo-
je kúpiválce kak nájhobe voob-
szlíszi i zato naj nyemi tudi
posteni dobicek osztáne, z ste-
roga do z szvojov familijsou pos-
teno lehko tázisivo.

Kak je etak po vahasi hodo,
sze je vescskrát szreccso z ednim
dobro vooblesensem mládim csko-
vekom, kise nyemi je vsgidár
prijaznivo poklon. Goszpon
Tamás je tou poklonenyi tudi z
prijaznivim szrom prijao z
mládigo. I prevednoma szi je
premislávo, ka sto té posteni
mládi eslovek more bidti. Ali
zobztszko je bilou vsze tu
nyegvo trápeny, nikak nyemi je
nej moglo vu pamet pridi, ka bi
sze gda szvejta zse gdér szpo-
zna zsynym.

Ednouk sze je goszpon Tamás
pri ednoga szvojega dobriga
prijatela hizi szreccso z tém
mládencem i hizmi věrt nyidva
je rávno notri steo pokázati e-
den ovom, gda je mládencet etak

szem blzse k kosari sztuopu i
edno jabolko szem vózera. Rávna
sze je nároj vu zsebko namel-
no potiszenou, gda szem eden mo-
cesen zavilna-vilarec dobro. Tak
zserjavi je te vdárec bio, ka sze
sze mi esce i osz iszkrile od-
nyega. "Tepes! —szkrile na
mene eslovek od kora szem té
vdárec dobro —nevez! Na pravu
szédu zapoved, ka: Ne krad-
ni! Tou miszlim od tebe, ka
zda gressi obprvum proti tej
zapovedi, ali tu ti nai bode
szelejnye tudi!"

"Jaaz szen sze od velike szra-
mote komanj vipo gori zgrednoti,
ali zato onoga esloveka obriza
keip mi je moesno vu szpumou-
ki ostavo."

"Ete vdárec je mojemj zsiiki
zeszista drugo opont dao. Pred
tiszta szem, nezpaži i nemar-
ren bio, vesási-veszasi szem kaj
nedzostojnoga i gresjnegu (tudi
droprineso), ali potom mi vu vysig
dar vu vuhaj domlo, ka: ton t
naj bode szlejnye! Po nistern
lejaj szem vóz s soule oszlo i vu
edno trstvo szem sou za inasa.
Potom szem pár lejt vu Ameriki
bilo, gde pa bi za izsimo meo
priliko noriti, z drugi lidi lošra
sze obogatit, ali tékse hipa
szem szl vsgidár na vdárec, na
vas obráz, na szédmu zapoved
miszlo. Nigdár szem nikoga nej
snoro, nego po pravicsou potui
szem szi lejje vrejdnoszt szpra-
vo. Za vsze ton Bougi tudi
hvalo davaam."

Té recsi je pravo mládenc: po-
tomi vystygmoši rokou eresé.
Naj mi dopisztijo Gospzon Tamás,
ka zlubéznosztov szisz-
nen ono rokou steri mi je vu
pravom vrejmeni tiszt vdárec
dála.

Najprvi automobile vu New Yorki

Vu 1895-tom leti je eden tr-
nouk eslovek na imén "gor-
don" v New York come prez
konya koula z tejimi kouli sze
okouli po vahasi vozó edno veliko
táblo imajouse na tej kouli
na steroy táble je R. F. Macy
trstva glasuvanje bilou napi-
szano.

Ia hiko szi miszlimo, kaksa es-
tia je bila tour prebívazivi, gda
je naj obprvum zavidilo, ka tá
koula brez konya tudi idejo i
nájzo znájo bejzszt.

Vu 1896 tom leti szi Barnum i
Bailey cirkuse szpravo eden au-
tomobil i togo je vu cirkusz
szvojem kázo. Kak vu od toga
vrejmena osztányeni píszmaji
gori jeszte zamerkano, je té cir-
kusz od dnéva —do dnéva nar-
nyen bto ar szo lüdjé z osztívá-
nyen glédal, kak tá koula zacs-
nejo szame od szébi idti: znájo
sze obrnuti i sztánati.

Dnesz dén sze pa zse vnu-
goce vu automobile porodi, tak
je rasszürjeni vu Ameriki.

COMPERNICE ZNANOSZT.

Vu indasym vrejmeni sze
szkoro po cejlov szvejti, vu
vzakom országi billi nevezesen
ludje, kise vervali, ka comper-
nica jeszte, stori szo esloveka
szkvariti mogouce i etaks
persouni sze segon meli z nájnes-
milenezov smzrtjov vózkomesa-
tilen. Nájveckrát sze z velkou
paridjov zsezsgal one neduzsne
sztave zsezske, na steroy sze
vózvejati, ka sze camperiice.

Zs. vu najdávnyiseni vrej-
meni, vu zsidovou vrsty je mo-
gio bidti compernic vmarjanje,
ár je Mózes vu szvoj zakonu
tou zapovedi tudi mogo vodati:
"Nevzemi zsezska compernic!"
Od Mátyás kralj tudi známo, ka
je prepovedao vörvanye vu com-
pernicaj.

Dosza sztotin lejt je moglo
preteci prve, kak je znamoz
lidsztvo mateliko dozorila, ka vu
compernic zse vesci nevorje.
Zsenszke szo lehko bližsene
dnesz dén, ár sze nemaj bojati,
ka je jak komparnice cezsgo.

Keliko krajivi tormov jeszte?

Nájhiresnejsi krajivo napráv-
leni tórem (vu Pisa váras) je
nej nouj pred nami, ár gda
sme doba bül, szo nam solaszke
knige tórem tudi szpominal.

Ali zvintoga tórem escse
jeszste drugi tórem tudi steri
szo nej zdráven kumez, nego
krajivo zožidani.

Eden je vu Svájc országa St.

Morci váras, dva jeszste vu

Nemškom országi vu Ems i Ulm

várasáj i dva jeszste vu Tall-

janiszko országa Bologna vá-

rusi.

Eli tórem, bár sze krajivo,
mocsnosztojjo na szvojem fun-
damenti i nevzemje pamet,

ka bi szed eden ali ov po vrejmen

bóle makrajivo potégo.

Congressus szi je dvá mejszeca pocinka vzeo.

Po Hoover presidenti vku-
pozvani congressus szi je na leta
hice vrejmeni dvá mejszeca po-
cinka doloco.

Augustusta 19-ga szédejo znou-
vana vekye oszczegi ország, naj zí-
konov rejený tam nadzavaljavo,
gde sze gorihnejali.

ZAROČENÉ

NA HÍSTVO.

Szalamar Károly i Miss Lima
Zsilavac sza na zsenitev pravi-
co vzelá vo.

Z dobrí zselejny vnozsinami
pozdrávalamo mládi par etc.

Csi vam trbej AGENTA, kif szamo PRAVICO POVEJ: pois-
cete gori STEVE GAZDA.

Csi cscéte szelkulzrati HRAM POHÍSTVO, ali AUTOMO-
BIL, pridte k STEVE GAZDI! Nase speciálne vrejdnoszt na
ete keden zaodati sze:

1. Hayes Str. polog Sixth Str. položno dupliske zidne, 6 hizs i
padlás, vnuose vodé toplouesa, novne fajte bejli szink, koupan-
ca i vsze potrebscsem \$6,000.

2. Fifth St., bliži Edward St. položno dupliske zidne, 8 hizs,
padlás, koupanca, elektrik, sewer i gas \$5,550.

3. Za trstvo hráma E. 4th St. bliži pri Buchanan St. položno
dupliske zidne zevszem potrebscsem 9 hizs, \$9,300.

HIRAMI I FARME NAVSZEKRAJE POISCSITE OBPR-
VIM NÁSZ GORI.

STEVE GAZDA, lasztnik.

GAZDA REALTY CO.

746 E. 4th Street. Bethlehem, Pa. Phone 227-M.

sza nej tak blzsi k zemlej, ka
sze nam, tou vidí i rávno zatog-
volo ár szta dalecs sze pláiva vi-
dita.

Mejszec je nej rávno dalecs od
zemlé. Csi bi pout bilou mogou-
ce napraviti vunyega, bi sze
dosza ludi nájsto, ka bi szé tā ma-
gleďanye pelali; bár bi sze ná-
pouti 5-6 dobrí masinov ponucá-
lo. Mejszec je szamo 238,800
májlov od zemlé.

Ali nej tak szunce; ár dnesz
dén bodonesej nábojsgoz
zselejnci bi brezi posztrajana náj-
menye 150 lejt trbolo, ka bi tá
prisla. Eta dalecsina je 93,000,
000 májlov.

STERI OGONY VU
ZDRÜZSENI DRZSÉLAJ
JE VZÉO NÁJVECS CSLO-
VECSEG A ZSÍTKA
ZA ALDOV!

Od leta-do leta sze vnu-
goce nájvrecse pripeti, gda vu og-
nyi ludje tudi zgorijo. Ali ná-
veksi áldov csevosecza szifka je
irogois gledalisa ogeny pobro
vu 1893 leti, gda je 574 ludi
zgorelo vu ognyi.

Zakaj gasolin vozécs trucki lanc vlecséjo za szebom?

Venueda nega dosza ludi, ki bi
noj vidii, ka gda eden veliki
truck gasolin pela, ozdaja zasz-
bonu eden lanc vlecséj.

Ali bár szi je od toga zse dosza-
ta ludi tudi premisztalo, zakoj
je ton potrejbo, nej sze zna-
li zroka etoni deli.

Gasolin je nevna tekouesina,
jako lehko exploderia. Masin gda
ido (voz) elektriko szprávia go-
vnu vesz. Elektrika je pa tak,
kak blzak, nájgo szkocsi i vuz-
ge.

Naj zato visesyna elektrika
masin vu gasolini kvára nevesi-
ni, jo po lanci pouti vu zemlon
odpelicja; koc la hzaj bodunesi
droad (villámháritó) blisz k vodi
vu zemliu.

Kak dalecs je szunce i kak dalecs mejszec od zemlé?

Na nébe feobi krozcsésiva
dvá globusa, szunce i mejszec

Na znánye Porcijo Placsníkom.

Eden percent strofa sze
plácsa od juliusa prvo-
ga za vszako varasko
porcijo.

Ofica je odpreta od 8-me, do péte vore; vózvási Juniu-
sa 28-ga i 29-ga, gda de od 8-me vecsér do 8-me vore
odpreta.

ROBERT K. RITTER
City Treasurer.

János Vitéz

Piszaó: Petőfi Sándor; Poszlo vencso: Polgár Sándor.

János zdaj po longi li dale potúje;
Gdate—gdáte hejnya mo sze csüdűje,
Ár nenájde tákse pri vsezakom szopáji.
Kak je vido János v úriáskom krají.

Bilou je tři drevja i táksegva vnogo.
Viditi do vrejka János nej je mogo.
Liszteje pa tou drevja melo tak je groudó,
Z polojne ka gyopo bi zlehka vodoubo.

Komárne swo eti tak sze nacecali,
Kak júnoe bi indri lehko je zoudali.
János szábla je mejla tídi delo,
Protí nyemi ár jih vnogo je letelo.

Ka pa pál vrane? .. bogne escse té szo!
Gor na drevji tak, da oblik csi bi viszo,
Ouzdalecs jo vára, hole na dvá mila
I domok neszmerno velka vam je bila.

Tak je klukao János, csüdűjajoucs vedno,
Gda náglo je nika kmiesnoga zagledno.
Krála úriásov grád je bio tou groudib,
Steri prednymi szoj vu temnoj podoubi.

Nelazsem, da vráta meo je velka taksa,
Ka, ka . . . bogne tou jasz niti nevezim kaksa,
Ali ka szo velke bilé, dá sze znati;
Mali, úriáski krao nvdá delati.

Miszlo szi je János, gda k grádi je priszo:
"Odžvina ga vidim, notri tíd bi rad sou;
Nejmislécs szi na tou, ka de nyemi teszno,
Zgrábi sze za vráta ine je otrzno,

No, ali vejm meo je videti tú velko!
Obed májo; krao i Boug zmá szinov kelko
Ka obödívajo? Znáte duse vörne?
Nigdár nevgonite! . . . skrilevke szamerne.

Gda je János vitéz notri v hiszo sztoupo,
Na té obed nej je jako zseleo doubo;
Ali prijaznivi úriáski je krao
Túdi i Jánosa lepou k obedi zvao.

"Hodi i jej znami, szrcá te zovémo,
Skrilevke csi ne iejs, mi tebe pozsrémo.
Vzemi; obed szihli ka ti podelimo
Ovak szobi z twojim tejom oszolimo."

Té recsi nej pravo krála je v táksem glászi,
Ka János bi miszlo, da guesi po spájszi;
Záto pred krála je tejmi recsmi sztano:
Vadlújem, da nej szem vesen na tákso hráno.

Ali esz zselejte, nemárano, privolim,
Zvasega obeda túdi szi podvorim;
Li edno porosnyou mam, záto tou mi szpunete,
Eden falat meni malo vkiipezdroubte.

Vtrgne eden falat okouli pét füntov,
Krao i právy nyemi vu rokaj z touv grádov:
"Tou más, za struklin ti té falájeseck dojde,
Te véksga dobis; za tém gombc príde."

Ti bos grizo toga, v twojem pokolejnyi,
Miszlim, zlomjo sze ti kanzobci prejdnyi!
Szkricsi János osztra, pa tudi z esemerou
I zamajno kamen je zse szprávov rokovou.

Kamen králi tak vu eselo sze je sztiszno,
Ka nadnouk mozgé zenyé je vopötiszno.
"Tak me zovi drugous skrilevke zsülli,
—Právi János szmehjécs,—sztávi sze ti vgúti!"

Úriáské prevees szo sze oszúlszit,
Gda szamt eto britko na králi szi vidli.
Vu velkóz szaloszti káploje nyim szkuze . . .
Vszaka szkuza bila eden skaf bi vodé.

Právi nájsztarejsi Jánosi zdaj eta:
"Krao nas milostivni, milosca, milosca!
Ár tebe za krála mi zdaj szi vzememo,
Szamo szmiluj sze nam, vorni ti bodemo."
Dale príseaztni keden.)

BOUG DÁJ DECA!

Nej sze vszi prisli na piknik
preminucouo nedelo, ali ki sze
prisli, szte od toga veszelejsi
bill.

Vido szem, ka szte veszélo
plézsali one noute, stere vam je
Ermó Pécsék i nyegova banda
pod plépte vlejkao.

KNIGE POPRÁVLAMO I ZVÉZSEMO

ZÁTO CSI MÁTE KNIGE, NA STERI SZO SZE TÁBLE
RAZTRGALE; CSI BI SZI KAKSE LEJPO CSTENYÉ STE-
LI OBARVATI I NA DUGSA LEJTA TÁ DJÁTI: POISCSI-
TE NASZ GORI, MÍ VAM TAK SZTÁRE KNIGE, KAK
NOUVE, LEPOU NOTRIZVÉZSEMO.

Z-NASIM DELOM TE ZADOVOLNI INO MO VAM TO NÁJ-
NISISO CEJNO RACSÚNALI.

Túdi gorivzemem v szefelé stamparszko delo ino je vu
nájkracsisem vrejmeni na vaso zadovolnoszt zgotovimo.
Stamparija Szlovenszki Novine
720 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

—24—

Vlaszé je vu edenkráj meo pocoszane, nej rávno pre-
vecs na gladtók i odzgora na glávi nyemi je nisterno
betvo vyszidár proti nébi sztalou. Obráz nyemi je
otdkriti bio, veszéli i poviden i bilou je nika vunym,
ka nyemi je deteesi, máloga pojba szkáz ponúdilo.
Lampe je z csiszta materine meo i ocsí szo nyemi ká-
zale, ka sa sztálno szréz tidi.

—Zábloudo szi vu palacsi moj?

Vö je vtégo dûge róké, obino je pajdasa szvo-
jega i notri ga je potégno vu hiszo szvojo. Potom je
dveri znouva dolizápo.

—Miszlim,—je právo,—, ka je sztári Cerberus
tam vonej zápro vráta zatebom?

—Je,—právi ovladéne. Z okolami, oumuren
deesko je bio. Vecsasi na prvo videjnye sze je káza-
lo, ka je vyszidár odlesno szvedocsanszto meo.
Okouli je pogledo vu hiszo med napolojno odpre-
timi ladami, razlücsanov skerjou i doli széde.

—Zápro je. Tak szo notri tresznole te vráta,
da bi vecs nigdár nej mogouce bilou voditi od etec.
Ali kak szi ti priso na eto zakunyeno meszto i zakaj
szi zvao escse koj mené túdi eszi?

Lajesi je szamo tam prednymi sztao z razkorá-
csenimi nogámi i szmehjao sze je. Poszvejt nyemi
je preszvejt veszéli obráz i leszécsze zobé nyegove.

—Kaksa skrynya je eto?—zacsne znouva vu
gues te drúgi i goji je zdigno podvez lade edne, ali
nej je vido vunyey drúgo, kak oblicsova szkálje.—Ka-
vu etom magazini namejnis? Ne hrzsi sze, nego
guesi.

bamblekami okouli gláve i z málarszko knigov pod
pazdjami je sla dalecs po lúnsi krajaj med gdé-
gdér visziko sztojécsimi brdajnyasztsimi skrilevkami
i száma . . . Moske je doliglédala i zametávala Zsusz-
ka prevecs,—nejsčudo csi je prejk vecs mejszecov nej
vidilá drúgoga galavlejra, kak Birge goszvá.

Ali niti tá szenza nyej je nej mogla mirovna bid-
ti. Pogosztoma szta jo zdramfale dvojki ki szta gor-
gori szkricsale, brszale szta sze, sztonyle, szta. Pre-
vecs je bilou z lángosa i dónok. Mimiko je eden groz-
no veliki trigliávni csolvek za vúho gorí-gori zdigno,
páj je dolipúszto. Mati nyivid je potrplivo notri-not-
ri odenola, gládila obejdvej i knýima je légla na
vouzski szkradnyek, naj pomirita.

Mimika je materino edno rokou prijela, Dunika
sze je z ovo lovila. Pomirlóva szta sztonyle escse
ednouk dyvrat, potom szta sze vkipecskdilei pod
malim poplanom i zászpale szta z vkipecotpégnymeni
lampami. Vu kmuci i tihoci sze je zse szamo globoko,
nezavéjno odúhavanje nyivid dalou csuti.

Szamo szenszka sze nej szpáli escse. Nájobjavim
szo joukali eden versus. Vudné szo na tou nej csasza
meli, pa túdi nej szo steli csinti na pred decouv. Ali
etaszegá hipá, keszno vecsér je tou bila sega nyihova.
Potom szo vkipecotstavili dela réd na drúgi dén, pa
pá jejsztyne réd. Vyszidár szo nyim napamet prisli
pokojna mati, ki szóvetaksz delo z szakacslóv dali o-
praviti vszaki dén po vecsérli.

—Marcsa,—sze nyim je csío ouzdalecs, od jako

CHICAGO I ZIDÍNE.

Vu Chicago várasi doszta ták-si hramouj jeszte, gde na vszakom stoki (floor) garage tudi jeszie za masin.

Tej hrami szo z edno sztráni jáko prevecs pripravni, ár gda je cseleek domom prisoz i automobilom, je szamo notri vu lift sztoupo zsyum i na tiszt stok sze je odpelno gori, na steron je rávno nyugor laks bio; od tiszteek pa zdráven vu garage. Z té sztráni je tudi dobro bilou, ár je nej trébo vu drúgom, meszti i vszak, dalecs od lakási garagem a vu árendo jemati, nego vsze nyemci je pod ednov sztrechov bilou.

Ali májio etaksi lakásje skodljivi kráj tudi, ár szo rávno za masinov volo prevecs nevarni; kak je vszak mezzto nevarno, gde gasolin tudi jeszie.

Rávno za ete nevarnoscce volo varasch obilaz vu Chicagi zae vecs nedopíszti etaksi, z garagem obravnani hramou delati.

Postüvani
Szlovenci!

Z etim glasenyom bi rad vam vökni haszek napravo, kak szebi. Prosim vász, poiseste me gori z ednov postakátor, ali pa vu persomu, gda de vam potrebujo na kákse fárbnyne hram, ali kákse tislašzko delo. Jasz vam za nájsfece cejno naprávim i dober sztojim za delo i posteno vooobsluzsávanje.

ÁTRESZ JE:

József Novák

FREEMANSBURG, PA.
Box 226.

Ali pa zgászte vu:
STAMPARIJ SZLOVENSZKI
NOVIN.
720 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

PROSNYA K-VSZEJM
AMERIKANSKIM
SZLOVENAM

SZLOVENSKE NOVINE
szo novine vu Ameriki zsvoucesi
SZLOVENOV. Vazaki nájde vu
nájde kde za zveszelom csteo, ne-
go znamenito i potrebujo ves-
nye tudi najde vu nyi. Za toga
volo ponizno prossimo vsze amer-
ikanske Szlovenske naj szi na-
tiszteek pa zdráven vu garage.

Bethlehemske Szlovenyou tou-
lecko doprineszco vu Stampa-
riji Szlovenskji Novin, vu drugi
mejszaj zsvoucesi Szlovenyou pa
naj poisece gori eti imenitane
náse zavipni i prinyi szi je
naj narocisjo i od naprej placila
nyugto prossijo odnyi.

Palmerton, Pa.
DONSECZ JOZSEF

New Brunswick, N. J.
FLISZÁR IVÁN

Pageton, W. Va.
TÖRNAR JOZSEF

Allentown, Pa.
FRANK ANDREJCS
R. F. D. No. 2

Bethlehem, Pa.
Joseph Goszpod
808½ Evans St.

Perth Amboy, N. J.
ERNÖ KRÁNYECZ
620 Johnstone St.

Easton — Freemansburg, Pa.
STEPHEN JOSÁR
R. F. D. No. 3 Box 142

Easton, Pa.

Pittsburgh, Pa.
George Bucsek
1102 High St.

Elizabeth, N. J.
Frank Gombotz
402 Bond St.

**FEDERAL
RADIO**
The only licensed set using the new
**222 A.C.
SHIELD GRID TUBE**

DEALER

NÁJBOUGSO RADIO

z csesztem glászom i prelejpoj
posztávi za fal cejno dobite pri-

C. H. KRESSLY

434 Wyandotte St.
Bethlehem, Pa.

Odpredo poveceraj. Phoné 915

Jeli máte (ka bi nej meli vejm
vszi mámo) vu sztárom kraji ro-
ditele, rodino, ali dobro spoz-
nane? — Plácsajte nyim naprej
na Szlovenske Novine, ár bi
oni trno radi znali, kak nas
zsítek teesse eti vu Ameriki. Za
té ci szo pa eto novine jako pri-
jétne, ár od vszakoga nasega gi-
banya, od vszakoga nasega
veszelja, ali zsaloszti vszaki ke-
den verno, ræsun dajo.

FRANK LEPOSA
CONTRAKTOR.

Csi scsste novi Hram

Csi scsste sztari Hram na
nouvoza dat napravit?

Csi vam je potrebujo za
garage, ali máte zidárszko,
pleszterszko, ali concrete
delo: Dajte meni znati.

Jasz vam dam rádno czej-
no, i vó zadovolnosz za va-
se delo.

TELEPHONE 1413 J-1
409 W. 8-th. St.
BETHLEHEM, PENNA

720 E. 4th Street
Telephone: 4912
Bethlehem, Pa.

ZIDANE, PLESZTRANYE

i vszefelz zidárszko delo, opráv-
lata William Tretny i John Hock

Poisece nazs gori, pryle, kak
bi vu etakse delo sli i prosze
preszecseny, od náj 1313
Easton Road, Hellertown, Pa.

STO SCSÉ NA

FARMI DELATI:

Icesem celoveka, ki bi na far-
mo son delat. Farma je vu
Springtown i lasztrik je Harry
Kuplen. Zglászti sze vu Stan-
pariji Szlovenskji Novin 720 E.
ith St., Bethlehem, Pa.

**Za píszma
píszati
papérje i
koperte**

z iménom i z átressom
vasin.

SZE ZOSTAMPAJO I
ODÁJO SZAMO ZA

75c.

50 papérov gladki, ali
redati i 50 kopert z do-
bre vrszto papéra.

Zapovajte szi zdaj
vu STAMPARIJI
SZLOVENSZKI
NOVIN

720 E. 4th Street
Telephone: 4912
Bethlehem, Pa.

**Cstimo
Szlovenszke
Novine!**

PLÁCSAJTE NAPREJ NA
SZLOVENSKE NOVINE!

— o —

Vazakoj szlovenszkoj hizs je po-
trejno, naj Szlovenske Novine

má, ár té novine nej szamo, ka-
ræsun dajo od vszega, znameni-
toga dela, stero sze med szlo-
venami zgodi, nego tak za stavej,
kak za mlájse tálce esteny tudi
prineszjo, stero mo z lusnosz-
tov esteli i z storga sze i kaj po-
trajbnova navcimo.

DVA HRAMA K ODÁJI

na Russell Ave, Ednoga cejno je
\$5,700, toga drúgova pa \$6,000.

Ki sze za té hrame brigia, sze
naj zgłaszi vu Stampaři Szlo-
venskji Novin 720 E. Fourth St.
Bethlehem, Pa.

SZLOVENCI!

Csi namejute HRAJE ali
FARMO kúpiti, ali esz hram,
ali farmo scsste odmeniti; po-
isece me gori, jasz vszefelé
farme mam vu dobr meszaj.

LOUIS BERGER
551 North Jordan St.
Allentown, Pa.

Frank Leposa
John Kousz,
i Adam Kerencsér

Betézstne poglednice;
Leopold Balázsi i
Lajos Fliszár.

Zvón toga
12 Direktorov.

GLÁSZTE VU
SZLOVENSZKI NOVINAJ

Csi máte kaj k-odaji, esz kaj
scsste kúpiti, esz vam delava
trbej, ali esz delo iscsete; té cijle
jako lehko doszgnete, esz vu
Szlovenske Novine edno razgla
suvanye dáté.

**CSTIMO SZLOVENSZKE
NOVINE**

Szlovenszki Szódás

RÉDI VSZE FELÉ SZÓDER PA NÁJBOSSI
SZELCER.

CSI VAM JE POTREJB NO NA DOBRO
PÍTVINO, OBRNTE SZF NA ETE ÁTRESZ:

Frank Banko

806 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

Telephone, 1609

MAJESTIC HOTEL

William Huk

Lasztnik

600 E. 3rd Street

BETHLEHEM, PA.

Phone 3974

NA FARM DELO
sze gorivzeme szamec moski, a
oszenyen brezi decé pár. Ki tis-
larszko delo razmi, prvosz dobi.

Głasziti sze od 3-je do 4-te
võre 720 E. 4th St.

Vsze szlovenszke nase bráte i
szestre, kóm szamo eto numero
Szlovenskji Novin poszli, z-lü-
bénosztoj prosmoz: naj plá-
caco naprej i jak kak je mogu-
ce tudi notri poslejo Naprej pla-
caco na nase novine. Naprej
placiila sumina je \$1.50 na edno
ejlo leto.

PRVO SZLOV.

BRATOVSINE BE-
TÉZNE PCMAGA-
JOCSE DRÚSTVO

VU AMERIKI,
— o —

Csesznicke Maternoga Drústva
vu 1929. Leti.

Predsednik, Stephen A. Strauz,
Székretár, Stephen Persa.
Podszednik, George Donsecz.
Pejneznik, J. J. Kertsmár.
Notáros, John Koezin.
Pazník, George Konkoly Jr.
Racsumi Poglédajoci,

Frank Leposa
John Kousz,
i Adam Kerencsér

Betézstne poglednice;
Leopold Balázsi i
Lajos Fliszár.

Zvón toga
12 Direktorov.

GLÁSZTE VU
SZLOVENSZKI NOVINAJ

Csi máte kaj k-odaji, esz kaj
scsste kúpiti, esz vam delava
trbej, ali esz delo iscsete; té cijle
jako lehko doszgnete, esz vu
Szlovenske Novine edno razgla
suvanye dáté.

**CSTIMO SZLOVENSZKE
NOVINE**

Conroy's Hotel

HIZSE ZA VÓDATI,
na dén, ali na keden.

JOSEPH BALLEK

Lasztnik

701 Evans Street

SO. BETHLEHEM, PA.

Telephone 341

ouzalács, od treszeti lejt nazj pokojne materé glász,
— Marcsa, vütre z drobnje zsupo szkóha, kokous
szpces, rizo szpáris koy i krumpicso salato pri-
pravis itomi, ták, kak eto ednouk. Zvintoga piskóte
napravis i csokoláde szosz. Zdaj lehko ides.

Nadale ovo je Marcsino delo bilou.

Zdehnjoli szo szi szirouta Sárosice. Gda szo mála
dekliscska bili szo vszigidár segou meli praviti materi,
kak do oni bogati i niti nej szakacsio, nego szakacs
do drzali, kif se szam od szébe zno do bouge bou-
so hrino kühati i niti premislavati szi nede trébo
meszto nyega. I ka do oni té mnlatság meli, ka vszako
voro drúge licjone szvilini gvant vzejemo na szébe.

Lampe szo nyim povisnole; britek i zsaloszten
szmehj sze je szkázao na licaj Sárosice. Bognie, szak-
ács i szvilini gvant! Pá szo szamo li jokutai mogli.
Ali Boug zná, kak zacsütis decé vláko, gihno oduhá-
vanye, naednouk jih je szram gráttale i hejniali szo
z joesom. Ali jelj pa szo deca nej vecs vredni od kak-
sega koli szakacs i szvilinoga gvanta?

Najmre Lajesi, te drági szin... kí tri lejta ka je
odliso zdumi, naj na szvoj negaj zsvíe i nepoveks-
va szkrbi sztarisor svzvoj. Tá szo nyem dali indasnye
zláte, steri szo ecso od Sárosice osé osztali nanyi. Z
szehom je odneszao zrejloszno solszko szvedocsansz-
vo szvoj, eden kej od cejje familiije i edno málo ko-
saro z nisternim técsnim kiszlakomiv lángosom....

Sztszholo sze je szréz szenszke. Dugo szo Bogá
mollii, potom szo szi pripravnej tá legli na meszti i

iszkatli szo zacsnoli vo miszli sziná z sztaravni i zse-
lejouesim szrcsom. Leteli szo vu miszli Ober bregouv,
vodé, ravnic i jszkali szo ga vu zsvajni, szvekli tih-
hinszki vilcej, vu kmiesni püsztinai, vu veliki hra-
mou zapücsené zadnyi hiszsz vu dimatti i od muzs-
ke glaszen ostarijau otvárajoncsegá i vu miszel szo
szi probali primeszti kakst je i kcsin. — Jeli je zdrav?
Jeli má dober gwant? Ka je meo za vecsérjo?

Vu novinaj szo oni tidi esteli od nevoule dijákov
i Szárosica, szirouta, szo szi ga niti nacs nej mogli vu
miszel připeleti, kak od gláda za dolipolhsenoga
navükke laesnoga, zcsiszta cotavoga i sztrádajoncsegá
dijáka. Szamo za tou szo mollli Bogá, da bi bár kak
nájprvo zaisztsino domou prisão, ka bi ga malo visz-
pucali i znowua malo podkrmili.

III.

—Lajesi gde szá?

Po kmečnom prekedi je szam slátajoucs bilou
mogoucse vdiljek idti.

—Lajesi, nescsuj?

Glaszen, vessezli, mladosz znamenitavoucs
szmehj sze je zacsülo, potom sze págló edne dveri od-
prejo vu kmici i na od szüntotope szvekloscse blescsé-
sze hisze prági je tam sztalo Lajesi.

Dobro dorascen, súroki plécs, veliki rouk z
mocnimi szklepami decso je bio. Vsza koga nyogo-
voga kaputa rokav sze je za krátkoga vido nanyem.